

Halászati Lapok

Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet Lapja | Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság | Felelős szerkesztő: Hajtun György
Ez a lapszám az Agrárminisztérium támogatásával készült.

Újraválasztották az elnökséget

Régóta várt meghívó érkezett a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL) elnökétől, amelyben a tavaly decemberben elmaradt tisztújító közgyűlést június 16-ára hívták össze Rétimajorba, az Aranypony Zrt. halászcserájába. A napirendi pontok a tisztújító közgyűléseken megszokott témakörök voltak, a szép számban megjelenő tagok mindet elfogadták; a 114 tagból hetvenen részt vettek a közgyűlésen. Azonkívül részt vett rajta Györffy Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) elnöke és Dérer István, a MOHOSZ OHSZK főigazgatója.

A napirendi pontok elfogadása előtt Németh István, a MA-HAL elnöke szomorú kötelességének tett eleget: bejelentette, hogy súlyos betegségben elhunyt Orosz Sándor, aki a MAHAL-ban és jogelőd szervezetében több tisztséget is betöltött. Egy perces néma felállással tisztelt meg a tagok a MAHAL-tól 2014-ben, ügyvezető igazgatóként távozott elhunyt emléke előtt.

Köszöntő

Györffy Balázs NAK-elnök köszöntőjével kezdődött a program, aki megítéssel nevezte, hogy felszólalhat a tisztújító

tó közgyűlésen, ami fontos esemény egy szervezet életében: „A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara számára is elismerés, ha partnereink, a különböző szektorokat lefedő agrárszervezetek szakmai elismertségnek örvendenek” – mondta.

(Lásd kiemelt beszámolómat a NAK-elnök beszédéről a 3. oldalon! A szerk.)

A NAK elnökének köszöntője után egyhangú szavazással elfogadták a napirendi pontokat, a levezető elnök Mikó András lett. Megválasztották a jegyzőkönyv-hitelesítőket és a jegyzőkönyvvezetőt, majd Németh István elnök beszámolója

Dérer István gratulált az újraválasztott régi-új elnökségnek és tisztségviselőknél

molt a MA-HAL által az utóbbi időszakban végzett munkáról.

A MA-HAL megalakulása

Az elmúlt négy év a szakmaközi szervezet életében egyaránt szólt sikerekről és kudarcokról, de szerencsére a sikerek vannak többségben, kezdte a beszámolóját Németh István. Emlékszünk még arra az időszakra, amikor az ágazati szakmai érdekképviselet megosztott volt, bár utólag be kell, hogy lássuk, ennek is megvolt a maga történelmi szerepe és helye. Hosszú tárgyalássorozat után 2016. december 16-án a két jogelőd szervezet, nevezetesen, a Magyar Haltermelők és Halászati Vízterület-hasznosítók Szövetsége (MAHAL), és a Magyar Akvakultúra Szövetség (MASZ) összeolvadásával alakult meg a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL), amelyet a fővárosi törvényszék 2017. június 12-én jegyzett be. 2018. április 5-én a Földművelésügyi Minisztérium a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezetet elismerte a halászati és az akvakultúra-ágazat szakmaközi

Sziráki Bence ügyvezető igazgató, Lévai Ferenc (Aranypony Zrt.), Györffy Balázs (NAK-elnök), Németh István (MA-HAL-elnök) és Mikó András ügyvéd alkották a közgyűlés elnökségét

- ▶ szervezeteként. A hetedik elismert szakmaközi szervezet Magyarországon a MA-HAL, míg az Európai Unióban az első a halászati és akvakultúra-ágazatban.

Hatékonyabb képviselet

A halászati ágazat hatékonyabb képviselete érdekében az elmúlt években a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL) stratégiai együttműködési megállapodást kötött az Agrárminisztériummal, a Magyar Országos Horgász Szövetséggel, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával, a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Országos Szövetséggel és az Agrármarketing Centrummal.

A szervezet alapszabályában rögzítették a MA-HAL általános célkitűzéseit, mely szerint javítani kell Magyarország területén a hal termékpálya szereplőinek versenyképességét, el kell látni a halászati és akvakultúra-ágazat szakmai érdekképviselőt, és hosszú távon elő kell segíteni a hazai haltermelés fenntarthatóságát. A szakmaközi szervezet aktívan részt vesz és részt vállal a halgazdálkodással kapcsolatos jogszabályok előkészítésében. Ellátja tagjai szakmai, gazdasági és szakmaetikai érdekképviselőt; tagjai eredményes működésé-

nek elősegítése érdekében szervezi tagjai szakmai és piaci ismereteinek bővítését, elősegíti a tagok közötti szakmai információcserét, valamint közreműködik a tagok között esetlegesen felmerülő szakmai, etikai kérdések megoldásában. A MA-HAL elnöksége az elmúlt négy évben ezen keretek között, és az alapszabályhoz alkalmazkodó szellemiségben végezte a munkáját.

Az elmúlt 4 év legfontosabb eredményei

Az elnöki beszámoló ezen része összhangban volt Győrffy Balázs köszöntőjével, ezért csak címszavakban említjük meg az eredményeket. 2018. január 1-től 5 százalékkal lett az élő hal, és az elsődlegesen feldolgozott friss halhús áfakulcsa. 2018. január 1-től halgazdálkodási célú vízhasználat esetében vízjogi engedélyként felszínalatti vizet használók esetében az évi 400 ezer köbmétert, felszíni vizet használók esetében a hektáronkénti évi 25 ezer köbmétert meg nem haladó vízmennyiség után nem kell vízkészletjárulékot (VKJ) fizetni. 2019. január 1-től 1500 Ft/ha/év értékre mérséklődött a vízszolgáltatási díj. Sikerült elérni, hogy a tógazdasági és intenzív üzemi haltermelés során a vízszolgáltatás

ára/díjszabása igazodik a haltermelés jövedelemtermelő-képességéhez és figyelembe veszi az itt felhasznált víz segítségével megvalósuló ökológiai szolgáltatások értékét. Ennek a változásnak köszönhetően megszűnnek a régiós különbségek és ágazati szinten több mint évi 0,5 milliárd forint marad a hazai halgazdálkodóknál.

Az elnök sikerként említette, hogy az elmúlt három évben meghatározásra kerültek a horgászipiacon irányárak, s a hal ára, ha nehezen is, de elmozdult a mélypontról. A MA-HAL javaslata alapján az Agrárminisztérium az új típusú koronavírus ágazatra gyakorolt hatásának csökkentését célzó intézkedéseket vezetett be. Az Agrárminisztérium támogatásával bruttó 800 millió Ft értékű piaci ponty intervenció felvásárlásra került sor. A szakminisztérium az intervenció lebonyolításával, koordinációjával és ellenőrzésével a MOHOSZ OHSZK szervezetét bízta meg. A kormány rendkívül gyors és hatékony döntése alapján, eddig soha nem tapasztalt nagyságrendű telepítési támogatáshoz jutottak az állami tulajdonban lévő horgászvizek halgazdálkodásainak hasznosítói. A MOHOSZ

(Folytatás a 4. oldalon)

A Magyar Halászatért szakmai díj, Antalfi és Tölg-díj

A Magyar Halászatért szakmai díjat Wohlschein Ferenc kapta, Győrffy Balázstól és Németh Istvántól vehette át.

Wohlschein Ferenc életútját Sziráki Bence ismertette. A díjazott 1933-ban született, egy népességében teljes sváb településen, Püspökánásdon (ma Mecseknádasd), hétgyermekes szegény család harmadik gyermekeként. A gyermekkorát a szegénység, a nélkülözés és a kiszolgáltatottság jellemezte. Háromévesen elvesztette édesanyját, 12 évesen rajta ült azon a kitelepítetteket szállító vonaton, amit Linz környékéről visszafordítottak. Három hónapos utazás után Hajósra került egy tanyára, ahol cselédnek szegődött. A családtól, a nemzetiségétől és a nádasdi sváb közösségtől, a sok megpróbáltatás ellenére olyan örökséget kapott, ami hozzásegítette a boldoguláshoz.

Az iskolai tanulmányai során ugyan nehézséget okozott, hogy nem anyanyelve a magyar, de a későbbi üzleti kapcsolataiban előnyt jelentett, hogy beszéli a sváb nyelvet. Édesapjától örökölte a zene iránti szeretetét, tőle tanult meg hallás után harmonikázni, szaxofonozni, úgy, hogy a kottát nem ismerte. A zenélés jelentette neki a kikapcsolódást, pihenést. Miután családja a hajósi kényszerűsorsáról visszatért Mecseknádasdra, 17 évesen csillós lett a nagymányoki bányában, majd amikor a Bikali Állami Gazdaságnak munkásokat toboroztak, elszegődött Bikalra. Először kocsis, majd takarmányos volt. Szerencséjére az egyik vezető felesége felfigyelt rá, és unszolta, hogy tanuljon szakmát. Beadta a derekát. Szarvasra, a Mezőgazdasági Szakiskolába jelentkezett halásznak, majd Szentlőrincen esti iskolán elvégezte a Mezőgazdasági Technikumot. Ekkor ismerkedett meg a hallal. Annak ellenére, hogy soha életében nem horgászott, a halételeket nem igen kedveli, azóta a hal és a halászat a legfontosabb az életében.

Bikalon 1956-ban a Bikali Állami Gazdaság berkein belül teljesen új alapokon – Dr. Vojnárovich Elek halbiológus iránymutatásai alapján – 1956-ban kezdődött a halászat kialakítása. Itt tanulta meg a brigádtagjaival együtt – tíz, többé kevésbé sikertelen év alatt – a halászat csínját-bínját. Végigjárta a ranglétrát, először

a bikali halászati egység brigádvezetője, később ágazatvezetője volt, majd a rendszerváltás előtt az állami gazdaság halászati főágazat-vezetője lett. A Hermann Ottó szocialista brigáddal a legnagyobb szakmai sikereket a hetvenes években érték el. Az országban elsők között vállalkoztak a növényevő halak szaporítására, kidolgozták az előnevelt süllő előállításának nagyüzemi technológiáját, próbálkoztak angolna tenyésztéssel is. A tógazdaságban elért fajlagos hozamaik az akkori országos átlag kétszeresét érték el. Sikeres munkájuk elismeréseként 1975-ben a Szakma Kiváló Brigádja, 1981-ben a Népköztársaság Kiváló Brigádja címet nyerték el, majd 1983-ban a Munka Vörös Zászló Érdemrenddel tüntették ki őket.

A rendszerváltás idején másodmagával – az egyik külföldi üzleti partnerével együtt – sikerült megvásárolnia a bikali halászati egység halastavait. Halgazdasága azóta is sikeres. Szereti a kihívásokat, szakmai és üzleti sikereit nyitottsága, kitartása és szívóssága mellett köszönheti annak, hogy jó kapcsolatot ápolt a szakmában működő halász szakemberekkel, kutatókkal, halbiológusokkal. Különösen közeli, baráti kapcsolatban áll a halász szakmában jól ismert Horváth házaspárral. Legnagyobb ellensége a napjainkban kialakult vírushelyzet. 88 éves kora ellenére még aktív, mondhatni munkamániás, a feladatok, a tervek terén nála ma sincs hiány.

Az Antalfi és Tölg-díjat az 1952-ben, Zagyvapálfalván született Bercsényi Miklós kapta, aki az ELTE Természettudományi Karán szerzett biológusi diplomát 1976-ban. Szakdolgozatát Csányi Vilmos témavezetése mellett készítette, a „Halak fenotípusos ivarának befolyásolása” címmel. Ettől kezdve szakmai életútja szorosan a halakhoz, az akvakultúra gyakorlatorientált fejlesztéséhez kötődött.

Első munkahelye a százhalombattai TEHAG volt, ahol számos halfaj szaporításának technológiáját elsajátította, ginogenezis-kísérleteket folytatott, és részt vett a díszhalexport megszer-

– A kamara már a jogelőd szervezetekkel is együttműködött, az összeolvadásukból létrejött MA-HAL pedig Magyarországon a hetedik elismert szakmaközi szervezet lett, míg az Európai Unión belül az első szakmaközi szervezet a halászati, és az akvakultúra ágazatban – fogalmazott Györfly Balázs, a Nemzeti Agrárkamara elnöke.

Az Európai Unióban a mezőgazdasági ágazatok piacsabályozásában egyre fontosabb szerepet játszanak az ágazati szakmaközi szervezetek. E szervezetek az egyes ágazatok valamennyi szereplőjét – a termelőt, a feldolgozót és a kereskedőt – közös és azonos célok elérése érdekében foghatják össze, ezért a működésük igen hatékony piacsabályozó szerepet tölthet be: növeli a teljes élelmiszerlánc működésének kiszámíthatóságát, átláthatóságát, és stabilitását. A NAK és a MA-HAL stratégiai együttműködési megállapodást kötött 2018 májusában Akasztón, amelyben közös célként rögzítettük többek között a haltermékek népszerűsítését, valamint a halgazdálkodás és a halfeldolgozás fejlesztését. „Kiemelten fontosnak tartjuk továbbá, hogy a gazdálkodók, feldolgozók számára rendelkezésre álljanak a szükséges támogatások, illetve az azok igénybevételét segítő kamarai szolgál-

tatások, a célirányos szaktanácsadás” – tette hozzá

A NAK-elnök felsorolta a legfontosabb közös eredményeket, a teljesség igénye nélkül. Mint elmondta, 2018. január 1-től 5 százalékkal lett az élő hal és az elsődlegesen feldolgozott friss halhús áfakulcsa, amivel „sokat tettünk az ágazat »fehérítésért« és a hal fogyasztói árának csökkentéséért”.

2018. január 1-jétől a halgazdálkodási célú vízhasználat esetében a felszín alatti vizet használók esetében – vízjogi engedélyenként – az évi 400 ezer köbmétert, a felszíni vizet használók esetében a hektáronkénti évi 25 ezer köbmétert meg nem haladó vízmennyiség után nem kell vízkészletjárulékot fizetni. 2019. január 1-től 1 500 forint/hektár/évre mérséklődött a vízszolgáltatási díj. Az Agrárkamara támogatásával a haltermelők számára több szakmai nap rendezésre volt lehetőség. A kamara részéről több alkalommal részt vettek az ágazati marketing munkában, így például támogatták a MA-HAL országos halfőző versenyek megrendezését. A közösségi médiában több alkalommal, több poszton, videón keresztül népszerűsítették a hazai halakat, buzdították a magyar fogyasztókat a halfogyasztásra.

A NAK azonnal a MA-HAL mellé állt, és

közösen tettek intézkedési javaslatot az Agrárminisztériumnak a koronavírus ágazatra gyakorolt hatásának csökkentése érdekében. Az Agrárminisztérium támogatásával bruttó 800 millió forint értékben interveniált az állam, és a minisztérium a MOHOSZ OHSZK szervezetét bízta meg a pontyfelvásárlás lebonyolításával, koordinációjával, ellenőrzésével.

A közeljövőt tekintve igen fontos feladat áll előttünk, ami meghatározza az ágazat jövőjét, fogalmazott a NAK-elnök. Ennek az előkészítéséhez és elvégzéséhez szükség van a közös gondolkodásra, de enni amit egy pillanatig sem aggódom, mert kiváló munkakapcsolat alakult ki a kamara és a MA-HAL vezetősége között. És ez garancia a sikeres közös fellépésre. Előttünk áll a Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Plusz (MAHOP+ 2021–2027) kialakítása, mely egyszerű és gyors pályázati lehetőségeket teremt a magyar haltermelők részére. Közös gondolkodásra van szükség továbbá a halfogyasztó állatok kérdéséről is. Az együttműködésünknek nemcsak múltja, hanem jövője is van. A jövő pedig éppen a mai napon kap egy újabb lendületet. Sok sikert kívánok a közgyűlés munkájához, és sok sikert a megválasztott új elnökségnek is, zárta mondandóját Györfly Balázs.

Wohlschein Ferencet a Magyar Halászatért díjjal tüntették ki, Bercsényi Miklós az Antalfi és Tölg-díjat kapta meg

vezésében. Innen 4 év után a szarvasi Haltenyésztési Kutatóintézetbe vezetett az útja, ahol elsősorban nemesítéssel, ploidiamanipulációval és ivarátalakítással foglalkozott 10 éven keresztül. Ezalatt hat országban koordinált halgenetikai kutatásokat. A HAKI-ban töltött éveket megszakította egy rövid, Alabamában töltött időszak, ahol bekapcsolódott a transzgenikus kutatásokba, valamint steril amurok termelését irányította. Hazatérve az amerikai tapasztalatok alapján kezdeményezte a hazai transzgenikus pontyprogram elindítását.

Több hosszabb külföldi tanulmányúton vett részt. Regensburgban jelentősen hozzájárult az intenzív toktenyésztés megalapozásához, egy dunai tokvédelmi program kidolgozásához, valamint recirkulációs rendszerek tervezésével is foglalkozott. 1993-

1997 között egyéni vállalkozóként a TEHAG külső tanácsadója volt. Ebben az időszakban a hazai ponty tájfajták minősítését szervezte és vezette. Koigenetikai programot indított, és vendégelőadóként oktatott a Kaposvári Egyetemen. 1996-ban PhD-fokozatot szerzett.

1997-ben Husvéth Ferenc professzor hívására az akkor a Pannon Agrártudományi Egyetem részét képező keszthelyi Georgikon Karra ment dolgozni. Itt az akkori szerény alapokról indulva hozta létre az ország egyik meghatározó halas képzési és kutató helyét, amely több jogutódlást követően ma a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Akvakultúra és Környezetbiztonsági Intézetének része. Egyetemi kutatómunkájában elsősorban a ragadozó halak intenzív termelés technológiájának fejlesztése volt hangsúlyos. A halas tárgyú kurzusok oktatása mellett több mint három tucat szakdolgozat és tíz PhD-értekezésnek volt témavezetője. A Festetics Doktori Iskola alapító tagja, habilitált egyetemi tanára. A Keszthelyen töltött két évtized alatt számos elismerésben részesült (az NYME címzetes egyetemi tanára, 2004; Duduk Vendel-díj, 2013, Darányi Ignác-díj, 2015; Méray László-díj, 2017). Emeritus professzorként vonult nyugdíjba 2018-ban.

Kiváló angol, német és orosz nyelvismerete segítette a nemzetközi együttműködések kialakításában. A külföldi munkavégzéseken kívül számos szakmai úton vett részt, többek között Japánban, Iránban, Kínában, Szingapúrban, Malajziában és Brazíliában is járt. Erőteljes meggyőzőképessége, akadályokat leküzdő képessége, az érdeklődők számára talán gátfutó múltjából is fakad. Jellemző módon képes a szakmai jövőbe látásra, ebből adódóan átfogó fejlesztési programok indítására és megvalósításuk levezénylésére. Legfontosabb szakmai eredményeinek a transzgenikus pontyvonalak kialakítását, a süllő, a csuka és a harcsa intenzív technológiájának előmozdítását és a ponty-, illetve harcsafajok szelekciójában vállalt szerepét tekinthetjük. Sokat tett a hazai akvakultúra-ágazat fejlesztéséért, nevét a szakmában mindennél jól ismerik. Lelkesedése és optimizmusa ma is töretlen, minden pályakezdőnek tőle kellene megtanulnia a szakma szeretetét.

A díjak átadása után *Kovács Zoltán*, a jelölőbizottság elnöke és *Mikó András* ismertette a jelölteket és a szavazás menetét. A Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet megválasztott tisztségviselői:

1. Elnök: *Dr. Németh István*, Tógazda Zrt.
2. Általános elnökhelyettes: *Puskás Nándor*, Biharugrai Halgazdaság Kft.
3. Tudományért, oktatásért, innovációért és szaktanácsadásért felelős elnökségi tag: *Dr. Urbányi Béla*, MATE-AKI Halgazdálkodási Tanszék
4. Természet- és környezetvédelemért, valamint vízügyi kérdésekre felelős elnökségi tag: *Dr. Szűcs István*, Debreceni Egyetem
5. Tenyésztésért, tógazdaságért és a pontytenyésztő tagozatért felelős elnökségi tag: *Horváth Ferenc*, Bocskai Halászati Kft.
6. Piacszervezésért, közösségi marketingért felelős elnökségi tag: *Lévai Ferenc*, Aranyponty Zrt.
7. Intenzív akvakultúráért felelős elnökségi tag: *Radics Ferenc*, Szarvas-Fish Kft.

8. Külkapcsolatokért felelős elnökségi tag: *Dr. Halasi-Kovács Béla*, MATE HAKI
9. Halfeldolgozásért felelős elnökségi tag: *Szilágyi Gábor*, Győri HTSZ

Felügyelőbizottság

1. *Kovács Zoltán*, Tiszahalker Kft.
2. *Bojtárné Lukácsik Mónika*, AKI
3. *Csoma Gábor*, Fish-Coop Kft.
4. *Sztanó János*, Szegedfish Kft.
5. *Dr. Demeter Krisztián*, Dalmand Zrt.

Etikai Bizottság

1. *Dr. Bercsényi Miklós* egyéni tag
2. *Hajtun György* egyéni tag
3. *Horváth Zoltán*, H&H Carpio Kft.

Az elnökség névsorából látszik, hogy a régi elnökségi tagok újabb 4 évre bizalmat kaptak. Gratulálunk megválasztásukhoz, és eredményes munkát kívánunk nekik az új ciklusban is!

A megválasztott elnökség: *Szilágyi Gábor*, *Lévai Ferenc*, *Radics Ferenc*, *Szűcs István*, *Németh István*, *Puskás Nándor*, *Halasi-Kovács Béla*, *Horváth Ferenc*

(Folytatás a 2. oldalról)

által koordinált haltelepítés a hazai haltermelés és a halgazdálkodás történetének eddigi legnagyobb logisztikai feladata volt melynek eredményeként 18 szállítási napon, összesen 324 horgászvízbe 1.177 tonna ponty került kihelyezésre. Közös siker, hogy a hogy a többi mezőgazdasági ágazathoz hasonlóan átmeneti támogatáshoz jutott az ágazat 2020-ban. Az átmeneti támogatás mértéke – a támogatás alapját képező állományba tartozó – foglalkoztatottanként legfeljebb 500 ezer Ft, melyet túligényeltek a hazai haltermelők, így 500 millió forintról 544 millió forintra növekedett a keretösszeg, de e miatt nem csökkentették arányosan a kifizetéseket.

Érdekképviselői tevékenység

A MA-HAL elnöksége és ügyvezetése számos rádiós és televíziós interjút adott az elmúlt négy évben, és több saját kiadványt és készített: pl. Éves Jelentések, Jubileumi kiadvány, HALEGÉSZSÉGÜGY, több

receptfüzet, és itt hívjuk fel a figyelmet arra, hogy digitalizálásra kerültek szervezetünk korábbi éves jelentései (1975–2010). A Jubileumi kiadvány apropója az volt, hogy a szervezet 2017-ben ünnepelte fennállásának 60. évfordulóját, ezért az erre az alkalomra készített „Jubileumi kiadványt” 2018-ban a MA-HAL újból kiadta, immár angol nyelven is. A MA-HAL minden tagja részére előfizette a Magyar Mezőgazdaságot, benne a Halászati Lapokkal, valamint a Halászat c. nagy múltú, szakmai-tudományos folyóiratot. A Halászati Lapok a Magyar Mezőgazdaság mellékleteként immáron 22 éve havonta tájékoztatja a tagságot, az agráriumot, és a szakmai közvéleményt az ágazatban történekről.

A MA-HAL az elmúlt években eredményesen gazdálkodott, a tagdíjból, pályázati forrásokból és bérleti díjból származó bevételei fedezték a kiadásokat, sőt, évről évre gyarapodott a szervezet vagyona. Az ügyvezetés eredményesen pályázott a különböző külső forrásokra, ennek köszön-

hetően az elmúlt 4,5 évben, 11 hazai és nemzetközi pályázat keretében összesen 117 millió forintnyi támogatást nyert el, aminek a segítségével bővült a szervezet szolgáltatásainak a köre és stabilizálódott a működése.

A MA-HAL 100 százalékos tulajdonában lévő Dinnyési Halgazdaság Kft. stabilan működik, és 106 hektáron végez haltermelést. Évente mintegy 80-90 tonna halat termel, ami a dinnyési vízhiányos viszonyok között jó eredménynek tekinthető. Az utóbbi években, a dinnyési gazdaságban folyamatos javulás látható, megújult a keltető-ház, új gépeket szereztek be, valamint az összes gazdasági épület tetőjét kicserélték. Ezek finanszírozása nagyrészt önerőből valósult meg. Az idei évi tervek között szerepel egy új halszállító gépjármű vásárlása, és egy 50 kW-os napenergia-rendszer telepítése. Az elnökség javaslatára a közgyűlés felállított egy három fős felügyelőbizottságot a Dinnyési Halgazdaság Kft. fejlesztéseinek előmozdítása érdekében.

Célok és feladatok

A MA-HAL céljai között szerepel a hazai haltermelés és értékesítés felerősítése. Ennek érdekében 2020-ban indították el a rendszeres, legalább heti egyszeri halfogyasztásra ösztönző HalPéntek kampányt. A MA-HAL Marketing Nonprofit Kft. 2020. január 27-én jött létre, a MA-HAL (66,6%) és a MOHOSZ (33,3%) alapította meg 3 millió forintos törzstőkével. A kft. célja a közös ágazati marketing (pl. a HALpéntek) megszervezése és lebonyolítása, mondta az elnök.

Halasi-Kovács Béla külkapcsolatokért felelős elnökségi tag, a szarvasi HAKI igazgatója aktívan vesz részt a nemzetközi akvakultúra-szervezetek munkájában. Folyamatosan egyeztet a külföldi szakmai partnerekkel, és képviseli Magyarország ágazati érdekeit az Európai Unió döntéshozatali folyamataiban. A szakmaközi szervezet tagja az Európai Akvakultúra-termelők Szövetségének (FEAP), amelyben Halasi-Kovács Béla a környezetvédelmi bizottságot vezeti. Emellett ő képviseli hazánkat az Európai Gazdálkodók és Termelőszövetkezetek Szövetségében (COPA-COGECA), ezen keresztül pedig állandó tagja a Bizottság Akvakultúra Tanácsadó Testületének (AAC). Az elmúlt időszakban több fontos, az édesvízi akvakultúra értékeit és érdekeit bemutató uniós konferencián és egyeztetésen vett részt. Kiemelendő közülük európai parlamenti felszólalása az édesvízi akvakultúra értékeinek megőrzése érdekében. Az ő szakmai és szakmapolitikai kapcsolatai nélkül aligha érthetők volna el azokat az eredményeket, amelyek ma meghatározzák az ágazati hazai szereplőinek életét. Halasi-Kovács Béla részletesen beszámolt a közgyűlésnek az elmúlt években végzett munkájáról.

Halasi-Kovács Béla a szervezet külkapcsolatairól tartott részletes beszámolót

Jövőkép, közös feladatok a következő ciklusban: a Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Plusz (MAHOP+ 2021–2027) kialakítása, egyszerű és gyors pályázati lehetőségek a magyar haltermelők részére, és plusz keret növelése a tagállam terhére: a beruházási támogatások mellett a területalapú támogatás bevezetése, a támogatási intenzitás növelése is célkitűzés. További közös gondolkodásra van szükség a halfogyasztó állatok gyéritésének kérdésében, az osztatlan közös halastavak kérdésének rendezésében, az ágazati marketing tevékenység erősítésében, valamint a HalPéntek kampány felerősítésében, mondta végezetül Németh István.

Az elnöki beszámolót és a MA-HAL 2021. évi költségvetését – utóbbit *Sziráki Bence*, a MA-HAL ügyvezető igazgatója terjesztett elő - egyhangú szavazással elfogadta a közgyűlés.

HAJTUNGY

Uniós oltalom alá került a balatoni hal

Uniós oltalmat kapott „Balatoni hal” elnevezéssel a fogassüllő és a ponty. Az Agrárminisztérium Földrajzi Árujelzők Programjának eredményeként az EU területén csak a termék-leírásában rögzített követelményeknek megfelelően tenyésztett pontyot és fogassüllőt lehet balatoni halnak nevezni.

A „Balatoni hal” tenyésztése kizárólag a Balaton vízgyűjtő területén történhet. A balatoni halgazdaságok már az 1920-as évek óta nagy gondot fordítanak a Balaton két, gazdasági szempontból legjelentősebb hala, a fogassüllő és a ponty tudatos halgazdálkodással való szaporítására.

A „Balatoni hal” földrajzi jelzés körébe tartozó fogassüllő húsa hófehér, sovány, szálkátlan és izletes, alacsony a zsír- és nagy a fehérjetartalma. A „Balatoni hal” fogassüllő húsa attól különleges minőségű, hogy a Balaton vízgyűjtő területén olyan sok található fehér húsú, őshonos táplálékhalából, küszből, dévérkeszegből és gardából.

A „Balatoni hal” földrajzi jelzést ponty esetében kizárólag a Balaton vízgyűjtő területéről származó, az államilag elismert „balatoni sudár” vagy „varaszlói tükrös” tájfajták egyedeire lehet használni. A „Balatoni hal” földrajzi jelzéssel ellátott ponty húsa tömör és rugalmas, ami nagy fehérjetartalmú természetes táplálékának és az azt kiegészítő természetes kagylótakarmánynak köszönhető.

AM SAJTÓIRODA

Támogatás minőségi pontytenyésztésre

Vissza nem térítendő támogatás igényelhető a minőségi pontytermelés hatékonyságának növelése érdekében, a támogatás 2021-es keretösszege 100 millió forint. A támogatási kérelmet postai úton, egy példányban, június 15. és július 15. közötti kell benyújtani a Magyar Államkincstárnak.

A támogatás mértéke 45 eurónak megfelelő forintösszeg/hektár a támogatási kérelem benyújtásának évében a kérelmező saját használatában üzemelő összes halastóterület után. A támogatás összege egy és ugyanazon vállalkozásonként a tárgyévre legfeljebb 10 ezer eurónak megfelelő forintösszeg lehet.

Benyújtás helye: Magyar Államkincstár H-1476 Budapest, Pf. 407.

Csatolandó melléletek:

1. Vásárolt pontyivadék telepítése esetén: a NÉBIH igazolása arról, hogy a telepített fajta vagy fajták elismertek, illetve ideiglenesen elismertek, a számlamásolat vagy -másolatok, a telepítési nyilatkozat vagy nyilatkozatok. A számlán fel kell tüntetni, hogy a telepített pontyivadék mely szervezet milyen elismert vagy ideiglenesen elismert fajtája.

2. Saját termelésű pontyivadék telepítése esetén a NÉBIH igazolása arról, hogy a telepített fajta vagy fajták elismertek, illetve ideiglenesen elismertek, a haltelepítést igazoló belső dokumentum vagy dokumentumok, valamint a telepítési nyilatkozat vagy nyilatkozatok. A pontyivadék telepítését igazoló

belső dokumentumon fel kell tüntetni, hogy a telepített pontyivadék mely szervezet milyen elismert vagy ideiglenesen elismert fajtája.

3. Vásárolt tenyészanyagtól származó pontyivadék telepítése esetén a NÉBIH igazolása arról, hogy a telepített pontyivadék elismert, illetve ideiglenesen elismert tenyészanyagtól származik.

4. A kérelmező által a tárgyévben üzemeltetett összes halastóterület nagyságát igazoló érvényes vízjogi engedély, vagy az üzemelés jogszerűségét igazoló vízügyi hatósági bizonyítvány másolata.

5. A 37/2011. (III. 22.) kormányrendelet 11/A. §-a szerinti nyilatkozatok.

További információ: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A0800064.FVM>

A pandémia tanulságaitól a HalPéntekig

A tisztújító közgyűlés helyszínét biztosító Lévai Ferencet, az Aranypony Zrt. elnök-vezérigazgatóját újraválasztották a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL) elnökségébe, mint a piacszervezés és a közösségi marketing felelősét. A házigazdát örökmozgó emberként ismerjük, olyanak, aki mindig valami újdonságon töri a fejét, és hogy hogyan lehetne még jobb közgazdasági és jogi körülményeket kiharcolni az ágazat számára. Mostani beszélgetésünkéből kiderül, hogy Lévai Ferenc a pandémia alatt sem tétlenkedett.

• Vezérigazgató úr, hosszú idő után megnyíltak a kapuk, és ön helyszínt is adott a tisztújító közgyűlésnek. Gondolom, azért is vállalta, mert végre szabadon mozoghatunk...

– Hál Istennek, miután vidéken élek, eddig is szabadon mozogtam, de nagyon is vágytam már rá, hogy találkozhatnék a kollégáimmal, még ha a 1,5 méteres előírásokat be is kell tartani. Én nem vagyok az online kapcsolattartás híve. Bár praktikus, idő- és energiatakarékos, de én azt szeretem, ha face-to-face látom azt, akivel beszélek, és ha láthatom az arcán az esetleges reakciókat. Az igazság az, hogy a személyes találkozásokon több idő jut a témakörök kibontására is. Egy szó mint száz, szeretem a közvetlen emberi kontaktust.

A közgyűlés végre jó alkalom arra, hogy a halászat művelői együtt legyenek. Nem kis eseményről beszélünk, hiszen végül is a következő 5 év irányvonaláról is döntünk. Nem tisztzem megítélni, mert az elnökségben is dolgozom, de szerintem ilyen eredményes korszaka még nem volt a halas érdekképviseletnek. Sok mindent meg- és átéltünk együtt. Talán én vagyok a legidősebb azok közül, aki a jogelőd szervezetekben is betöltöttem valamilyen tisztséget, ezért úgy gondolom, hogy az elmúlt években a legsikeresebb időszakát élte meg az érdekképviselet.

• Milyen a helyzet az ágazatban?

– Nem várt helyzet alakult ki a tavaszi halpiacon: kevés a piaci méretű hal. Sokan kérdezik is, hogyan lehetséges ez, amikor tavaly még intervencióra volt szükség a halkészletek „kisöpréséhez”. Az intervencióra azért volt szükségünk, mert teljes mértékben bezárultak az exportpiacok a Covid első hulláma miatt, ezért külföldön nem tudtunk halat értékesíteni. Idén viszont megnyíltak a határok tavasszal, sőt már ősszel, és a normális termelés mellett olyan exportnyomás nehezedett az ágazatra – tegyem hozzá, szerencsénkre, mert az az igazi hal, ami-

nek az ára már a bankban van – hogy a megszokottnál gyorsabban elkelt a piaci hal. Nemcsak az export miatt nőtt a hal iránti érdeklődés, hanem azért is, mert a lengyelek és a csehek gyengébb haltermelést produkáltak, hiszen nekik is komoly aszályal kellett megbirkózniuk. Idehaza is küzdöttünk tavaly kora tavaszi vízhiánnyal, majd a késő nyári árvízzel, ami több száz tonna piaci halat kivitt a halastavakból.

Romániában új tendencia indult el: a halastavak egy részét felszántották, bevetették gabonával. Ugyanis a gabona ára és a szántóföldi művelés támogatása – ez nem létezik a MAHOP-ban, az uniós halászati támogatásokban – arra készítette a haltermelőket, hogy abbahagyják a haltermelést. A szántóföldi növénytermesztés négyszer-öttször jövedelmezőbb a szárazan hagyott halastavakban, mint a haltermelés.

Érthetetlen, hogy miért nincs a halászati ágazatban a szántóföldi támogatáshoz hasonló támogatás. A 28 ezer hektár hazai tófelület fele szántóföldi növénytermesztésre is alkalmas volna.

A fiatalabbak kedvéért megjegyzem, hogy komoly program volt a szarvasi HAKI-ban és másutt is a háború előtt (például a tatai Öreg-tónál), amikor váltógazdálkodást folytattak a tavakban. Két-három év haltermelés után felszántották a tavak medrét, mert kiváló volt gabonatermesztésre: nem kellett trágyázni, mégis kiemelkedő volt a termőképessége. A gyökerek pedig átlevégtették a talajt, így „szűz” tavakban folytatható utána a haltermelés, amikben a hal jobban gyarapodott.

El kellene gondolkodni rajta, hogy milyen lehetőségeink vannak a terület alapú támogatásban, mert ha a halastavak nem kapnak 80 ezer forintos hektáronkénti támogatást, akkor olyan versenyhátrányba kerülünk, amit nem tudunk kompenzálni.

A halászati ágazat jövedelmezősége manapság 2,7 százalék – miközben a mezőgazdaságé, a szántóföldi növényter-

mesztése meghaladja a 12 százalékot. A haltermelők is vállalkozók, mi is a piacról élünk, nekünk sem mindegy, hogy milyen jövedelmezőséggel dolgozunk.

• Tegyük hozzá, hogy a mikroklíma javítása és a biodiverzitás fenntartása miatt is fontos az országnak ez a 28 ezer hektár tófelület...

– Ez tény, és már igen sokat beszélünk róla. A jó ügy szolgálja vagyok, mert 15 éve mondom ezt, és senki nem cáfolta, mindenki elismeri. De 15 éve semmi nem történt ebben az ügyben, senki nem tett semmit. Ha az új MAHOP+-ban nem sikerül elérnünk ezt a támogatási formát, akkor, jelzem, jövőre akár 1-2 ezer hektárral is csökkenhet a haltermelő terület. A verseny ugyanis olyan erős, hogy nem tudjuk magunkat sokáig tartani. A gabonaárak a magasba szöktek, és jelentősen többet kell fizetnünk az inputanyagokért, a munkabérre és a termeléshez szükséges anyagokért. A beruházások megtérülésének sincsenek meg a feltételei a tógazdaságokban, így az uniós támogatási rendszer egyszerűen nem fog működni, mert nem lesz olyan gazdálkodó, aki fejleszteni. Nekem van egy 100 hektáros tavam, aminek a 90 százaléka gabonatermesztésre alkalmas – lehet, hogy ősszel váltok. Persze, akkor nincs biodiverzitás, akkor szántóföld van. Őlhetem a gombát, használhatom a vegyszert, mindent csinálhatok. A haltermelésben semmiféle vegyszer és kemikália használata nem engedett. Mi felelünk meg a legjobban az Európai Unió zöldítési programjának, a hazai természetvédelmi előírásoknak, egyáltalán, a globális elvárásoknak. Csak jelzem, hogy 1990 óta nem csökkent az extenzív haltermelés területe, miközben sokkal több szántóföld került ki a rendszerből, mert nem volt gazdaságos a termelés. Ez a folyamat előbb-utóbb a tógazdaságokat is eléri.

• A szakmaközi szervezetben ön felel a marketingért is, és sokat tesz a hal népszerűsítéséért. Mennyiben befolyásolja a hal ára a fogyasztás növekedését?

– Nem a hal ára dönti el a fogyasztás mértékét. Aki halat akar fogyasztani, az megveszi a drága halat is. Ha megnézzük a tudatos fogyasztók luxuscikkfogyasztását, látható, hogy egy biotermék ára a kommerszének a duplája is lehet. Az éttermeket sem ár szerint rangsorolják, hanem az ételek minősége alapján. A hal nem drágább az arányokat tekintve, mint bármelyik hozzánk közel eső tengeri or-

szágban. Viszont kevesebb a tudatos fogyasztó idehaza, mint más fejlettebb országokban. Még Románia is elviszi ezen az áron a halunkat.

A hal árát a piacgazdaságban a kereslet és a kínálat viszonya alakítja. Hozzáteszem, hogy a fogyasztói árat nem a termelők alakítják ki. Egyébként a legnagyobb hazai vevőnk, a horgászok 750 ezer főt számláló tábora is lendíthetne a halfogyasztás kerekén, ha több kifogott halat vinnének haza és fogyasztanának el a családjukkal.

• Hogyan lehetne a halfogyasztás kerekén nagyobbat lendíteni?

– Szerintem, és ez a prognózisom, fel fog értékelődni az édesvízi haltermelés, mert a tengeri halakban olyan sok szennyeződést találnak, hogy egyre kevésbé képviselik a minőséget. A megbízható, nyomon követhető élelmiszerbiztonsággal együtt járó minőséget elsősorban az édesvízi haltermelésben állíthatjuk elő. Ezért azt mondom, hogy néhány éven belül még inkább felértékelődik az akvakultúra ágazat tevékenysége.

A tótól a tányérig nyomon követhető termelés már ma sem pusztán szlogen, mert a biztonságosan követhető haltermelésnek óriási a jelentősége a hazai fogyasztók szemében.

• Mennyire fontos a feldolgozottság növelése?

– Ez az egyik legfontosabb kérdés. Ma már nem érdemes élő halat kínálni a fogyasztóknak. A saját cégemnél is azt látom, hogy nem az afrikai harcsa termelését kell felfuttatnom, mert ezen a piacon a Szarvas-Fish Kft. hatalmas munkával megvetette a lábát. Mondhatni, egyeduralgódóvá vált, olyan erős a feldolgozásban és a vevők helyi kiszolgálásában. Új ötleteket kell behozni a piacra. Nekünk is van új ötletünk, és már csaknem meg is valósítottuk.

A SilGen című európai uniós projektünket egy konzorcium keretében valósítjuk meg. Egy német intenzív haltermelő, egy nagy osztrák takarmánygyártó, egy szlovén kistermelő és az Aranyponty Zrt. a konzorcium tagjai. Mi egy összetett feladat megvalósítására vállalkoztunk. Az egyik egy olyan harcsahibrid előállítás, amelyik bárhol Európában megfelel az intenzív és a félintenzív tartási körülményeknek. Ehhez különböző technológiákat alkalmazunk, válogatással, különböző korosztályok meleg vízben történő nevelésével, előre hozott szaporítással, valamint a program utáni utógondozással foglalkozunk. Az Aranyponty Zrt. a hibrideket állítja elő, ehhez kiváló szakembert nyertünk meg *Dr. Bercsényi Miklós* személyében, aki a hazai harcsatermelési

program atyja. A projekt keretében az osztrák partner olyan tápot fejleszt ki, ami a lehető legkevesebb állati fehérjét tartalmazva biztosítja a lehető legjobb eredményt. A projektnek része a termék feldolgozása és piacra juttatása is. Ebben a szlovén kolléga jár élen, mivel kiváló halfeldolgozója van, ahol már készülnek az új receptúrák.

• Szóljunk az Aranyponty Zrt. helyzetéről is! Hogyan élték túl a pandémiás időszakot?

– Bebizonyosodott, hogy több lábón állva erős lehet egy cég. Bár a vendéglátás zárva volt fél évig, de ezalatt igen jól működött a horgászcentrum, mert az embe-

halfogyasztás növelésével segíthetjük. A magas halfogyasztási szintű országokban könnyebben vészték át a járványt, arányaiban kevesebb volt a halálozás.

• Végezetül: hol tart az ön által kitalált és menedzselte HalPéntek program?

– Nagyon örülök neki, hogy szlogenné vált a HalPéntek, de még többet kellene beszélnünk róla, és egy kicsivel több pénz és propaganda kell hozzá. Nevetséges, hogy 10 millió forintból gazdálkodunk, amikor ennek a többszörösére volna szükség. Minél többször kell elmondanunk, kell a mantrázás, az ismétlés, hogy egyszer egy héten, pénteken tessék halat

rek ki tudtak ülni a tópartra. És bár a vendéglátó egységünkben nem tudták megvenni a halételeinket, de a kiszállítás, házhoz szállítás felfutott. Megtanultuk ezt, és a vevők egy része átállt arra, hogy házhoz kéri a halas tálat, mert úgy nem kell sorba állniuk. Ma mindenki, akinek van hala, jó piaci pozíciót találhat. A legfontosabb persze az, hogy – s ezt a cégemre mondom – a szerződött partnereink igényeit kell elsődlegesen kielégíteni. Az egész ágazattól azt kérte a MA-HAL vezetése, hogy az exportot állítsuk le annak érdekében, hogy a hazai piacon, egyetlen napon se legyen halhiány. Mindezt tesszük azért, hogy a döntéshozók is lássák, nekünk a hazai piac szent, s bízunk abban, hogy az új MAHOP+ programban az indokolt javaslatainkat beépítik a támogatási rendszerünkbe. Az országának is fontos a halfogyasztás növelése, mert a pandémia időszakában is bebizonyosodott, hogy a népegészségügy helyzetén lehetett volna mit javítani, ezt pedig a

fogyasztani! Ez a legkevesebb, amit megtehetünk az egészségünkért.

Ha az Emberi Erőforrások Minisztériumában volnék tanácsadó, akkor azt mondanám, hogy nézzék meg azt az ötletet élelmiszert, amelyik leviszi a transzszírokat, a magas vérnyomást, a koleszterint. Ha csak 15 százalékkal kevesebb ilyen betegünk lenne, akkor hány milliárdot takarítanánk meg? Gyógyszerfogyasztó-nagyhatalom vagyunk, de halfogyasztó-nagyhatalommá kellene válnunk, hogy fele ennyi gyógyszert szedjünk és egészségesebben éljünk.

Lásd a japánokat, akik 80 éves korban még asszony után néznek. Ez annak is köszönhető, hogy az egy főre jutó éves halfogyasztásuk meghaladja a 70 kilogrammot. Azt gondolom, hogy a HalPénteknek nagy szerepe lehetne a kormány egészségjavító programjában, ezért is ösztönzők mindenkit arra, hogy pénteken együnk halételt.

HAJTUN GYÖRGY

Az adat nem önmagáért való

Évtizedek óta együttműködik a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL) az Agrárgazdasági Kutató Intézettel (AKI), mai nevén az AKI Agrárközgazdasági Intézet Nonprofit Kft.-vel. Az évtizedek során jelentős szervezeti-tulajdonosi változások történtek az AKI-nál, bár ez a névrövidítés mindig megmaradt, akárcsak az, hogy az intézetben végzett piacelemző és prognosztizáló tevékenységre mindig nagy szükség van. Dr. Goda Pállal, az AKI ügyvezető igazgatójával nemcsak az intézet tevékenységéről és a halászattal kapcsolatos projektjeikről, hanem az adatszolgáltatás fontosságáról is beszélgettünk.

• Igazgató úr, kezdjük a beszélgetést, hogy mi most az AKI státusza, és milyen szerteágazó tevékenységet folytatnak?

– Tavaly döntött úgy Dr. Nagy István agrárminiszter úr, hogy az AKI a Nemzeti Agrárinnovációs Központtól (mivel a kutatóhálózat beolvadt a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetembe, a MATE-be) visszakerül a tárcához. Racionális döntés született, mert az AKI-nak számos olyan alapfeladata van, amelyek nem csupán kutatásra vonatkoznak, hanem elsősorban szakpolitikai tanácsadással, háttérmunkával, elemzéssel kapcsolatosak. Miniszter úr fontosnak tartotta, hogy ezek a tevékenységek közvetlenül az Agrárminisztérium irányítása alatt folytatódjanak. Annak érdekében, hogy a tárca szakpolitikai feladatait magas színvonalon tudjuk támogatni, és hogy rugalmasabban működhessünk, egy olyan döntés is született, hogy az intézet nem költségvetési szervezetként, hanem gazdasági társaságként végzi a munkáját. Idén február 1-jétől gazdasági társaságként működünk, és a nevünk is megváltozott. Az AKI nagy múltú, patinás szervezet, neve egyet jelent a minőséggel és a megbízhatósággal. Jól csengő márkanev is egyben, ami nagyon fontos számunkra. Ezért ez a név megmaradt, ám a teljes nevünk AKI Agrárközgazdasági Intézet Nonprofit Kft.-re változott.

• Milyen új lehetőségek nyíltak az intézet előtt?

– Költségvetési szervként számos kihívással meg kellett küzdenünk, mert feladataink hatékony ellátása gyors alkalmazkodóképességet igényel. Az AKI bevételi forrásai három helyről származnak: az alaptevékenységből, illetve költségvetési támogatásból, információs rendszerek működtetéséből, valamint nemzetközi kutatási projektekből való részvételből. Költségvetési szervként, éves finanszírozással nagyon nehéz nemzetközi kutatásokban részt venni, mert ezek több éves projektek szoktak lenni. A gazdasági társasági forma segít

az ilyen projektek megvalósításában, rugalmasabbá teszi a működésünket.

Jómagam február 1-jétől vezetem ügyvezető igazgatóként az intézetet. Arra kértek fel, hogy üzleti alapra építsek egy új üzleti modellt.

• Gondolom, ez elég nagy kihívást jelent, nem?

– Kétségtelenül. A tárca tulajdonosként előírja, hogy mekkora bevételt kell elérnünk saját üzleti tevékenységgel. Ennek ellenére a legnagyobb megrendelőnk ma is az Agrárminisztérium, projekt alapon. De keressük a piaci kapcsolatot a szakmai, a szakmaközi szervezetekkel, a pénzügyekkel, az egyetemekkel stb. Ez nem új keletű kapcsolatszerzés, mivel az AKI évtizedek óta részt vesz ilyen jellegű együttműködésekben, például a MA-HAL-lal is.

• A kulcsszó tehát a projekt. Milyen projektjeik vannak?

– A projekt nemcsak bevételi kényszer, hiszen a projektjeink által kerülünk be a nemzetközi együttműködésekbe is. Nemzetközi projektekből való részvételünk során megismerjük azokat a nemzetközi kutatási módszereket, trendeket, amelyekkel támogatni tudjuk a szakpolitikát.

Jelenleg tíz nemzetközi projektben dolgozunk, a zömük társadalomtudományhoz kapcsolódó klasszikus témakörbe tartozik. Halas nemzetközi projektünk sajnos még nincsen, de remélem, hogy lesz. A nemzetközi projekteket a Horizont 2020 kutatási program finanszírozza, ami a jövőben Horizont Europe néven folytatódik. Egyébként számos nemzetközi szervezetnek vagyunk a tagja, és nemzetközi beágyazódottságunk révén fontos információkhoz jutunk, például a nemzetközi piacokon zajló gyors változásokról, és sorolhatnám. Megújult honlapunkon a piaci árinformációs rendszerben a hazaiak mellett a nemzetközi piaci trendeket is megjelenítjük.

• Miért fontos az adat? És az adatgyűjtés?

– A szakpolitika követelménye, hogy a döntéseit tényekre, megbízható adatokra,

elemzésekre alapozva hozza meg. Az adat segít abban, hogy a tényeket megállapítsuk. A tényeken lehet vitatkozni, láthatjuk félig telinek vagy félig üresnek a poharat, ugyanakkor ezek adják a kiindulási pontokat. Az AKI számos különbözőféle adatot gyűjt. Például a halászati adatgyűjtés mellett a legnagyobb ilyen jellegű rendszert, a Tesztüzemi Információs Rendszert (FADN) is mi működtetjük. Ennek keretében 2100 üzemtől gyűjtünk éves szinten költségjövödelem adatokat. Ez alapján tudja a

Goda Pál ügyvezető igazgató

szakpolitika, hogy milyen folyamatok zajlanak az egyes ágazatokban a termelésben és a piacokon. A szakpolitika annak érdekében avatkozik be az egyes ágazati folyamatokba, hogy javuljon a hatékonyság, a gazdálkodók pénzügyi és gazdálkodási környezete. Mindemellert modelleket is fejlesztünk és futtatunk, prognózisokat készítünk, persze, a jövőt nem tudjuk megmondani. Az adatoknak azért is van jelentősége, mert a tényalapú döntéshozás nemcsak idehaza fontos, hanem az Európai Unió is elvárja tőlünk. Az EU is abba az irányba mozdult el támogatáspolitikájában, hogy akkor ad 1 eurót, ha be tudjuk bizonyítani, hogy azt mire, illetve az uniós elvárásoknak megfelelően költöttük-e el. Viszont ezt csak megfelelő, hiteles adatok összegyűjtésével tudjuk bizonyítani. Nekünk az a feladatunk, hogy a mindenkorhi szaktárcát hiteles, megbízható adatokkal és azokból készült időszerű elemzésekkel lássuk el, mert az unióban csak így tud eredményesen tárgyalni a támogatáspolitikát alakításáról, vagy a támogatási források megszerzése érdekében.

• Változott-e a gazdálkodók hozzáállása az adatgyűjtéshez?

– Nem magyar jelenség, hogy feltjük az adatainkat. Az adat bizalmas dolog, mint az ételmyszer, amit elfogyasztunk. Számos nyugat-európai példa van arra, hogy milyen problémák adódnak azért, mert az adatokat nem kezelik kellő körültekintéssel, biztonsággal, védelemmel. Egyes szereplők vissza is élhetnek az adatokkal, ami az adat-szolgáltatóknak kárt okozhat. A másik oka a bizalom hiánya: a gazdálkodó ugyanis nem szívesen ad tájékoztatást arról, hogy mire költi a pénzét. Amíg a sajátját költi, rendjén van a dolog, de amikor közpénzt, uniós pénzt költ el, akkor már a közösség szeretné tudni, hogy a támogatás mire költődött. Ez pedig konfliktushelyzetet is teremt. Látni kell azonban, hogy ha nincs adat, a szakpolitika nem tud pozitívan beavatkozni. Az AKI az adatok védelmére igen nagy hangsúlyt fektet, éppen a gazdálkodók érdekében. Az általunk publikált adatokból az adatszolgáltatók beazonosítása lehetetlen.

• Szóljunk a hazai halas projektekről...

– Kezdjük talán azzal a halas projekttel, amely évek óta a MAHOP keretében fut, DCF néven. Ennek egyik legfontosabb célja, hogy a MAHOP keretében pontos és megbízható adatokat gyűjtsünk a halászati ágazatról, és az adatok feldolgozásával támogassuk a szereplőket, valamint tájékoztatjuk a döntéshozókat az ágazat helyzetéről, gazdálkodási eredményeiről és nehézségeiről. Hozzáteszem, hogy DCF nélkül is kötelező volna az adatgyűjtés, mert az Agrárstatisztikai Információs Rendszeren (ASIR) keresztül gyűjtünk a magyar akvakultúrához kapcsolódó adatokat, és nemcsak a termeléshez, a kül- és belpiaci kereskedelmi tevékenységhez, hanem a halfogyasztáshoz kötődően is. Ezek az adatbázisok szerteágazó kutatásokat tesznek lehetővé.

Elmondanám, hogy a halászati ágazatban az intenzív termelésről eléggé pontos adatokat kapunk, ellenben nehéz a tógazdasági (extenzív) haltermelésről adatot gyűjtenünk. Például a termelés jövedelmezőségi szintjét nehéz pontosan meghatározni, mert azt igen sokrétű tényezők befolyásolják. A termelési eredmény függ a tavaktól, a vízminőségtől, a madárkár mértékétől, az időjárástól, a takarmányáraktól, a piaci kapcsolatoktól, a menedzseri munkától. A DCF keretében próbáltunk jó adatokat gyűjteni ezen a téren is, de még gyerekcipőben járunk. Éppen ezért szeretnénk, ha ezt a munkát a következő ciklusban is folytathatnánk. Ezen a téren is fontos a MA-HAL szervezettel való együttműködésünk, amit tovább szeretnénk bővíteni a MOHOSZ-szal és a MATE-val.

• Népszerű viszont a Halárak Adatlekérdező Felületük.

– Egy fejlesztés alatt álló felületről beszélünk. Az eredeti célkitűzés az volt a halárak figyelésénél, hogy a különböző vidéki halpiacok árait begyűjtsük, és tudjuk azt, hogy a hal mibe kerül. Éppen most folyik a felület módszertani átalakítása *Bojtárné Lukácsik Mónika* vezetésével, mert változott a világ, és a halvásárlási szokások is. Becslések szerint a kiskereskedelmi láncok bonyolítják a halvásárlás 80 százalékát, a többit a helyi halpiacokon, halboltokban értékesítik. Az idén még a korábbi adatgyűjtési struktúrát tartjuk, viszont jövőre változtatunk az árfigyelési rendszerünkön. Szeretnénk egy automatizált adatgyűjtést bevezetni, s szeretnénk az árfigyelésbe még több hazai, és import terméket is bevonni.

• Miért kell figyelni a halak árát?

– Ha jól emlékszem, 2018-ban csökkenték az élő hal és az elsődlegesen feldolgozott hal áfáját 27-ről 5 százalékra. A halárfigyelésből látszik, hogy az áfacsökkenés következtében a fogyasztói halárak is csökkentek eleinte, de négy hónap után visszarendeződtek az árszintek. A szakpolitikának ez jelzés, hogy használ-e az áfacsökkenés vagy sem, és ennek alapján teszik meg a következő lépést. A halfogyasztás alakulá-

sában ugyan valóban az ár az egyik meghatározó elem, de fontos, hogy a termék származási országát is jelezzük. A ponty ugyanis nem csak magyar termék, jöhet még a csehektől, a lengyelektől vagy a horvátoktól. De a származási helyet csak akkor tudjuk azonosítani, ha a hazai szereplők is együttműködnek velünk. Fontos a transzparencia, az átláthatóság, mert csak megbízható és pontos adatokkal lehet jól promotálni, népszerűsíteni a magyar termékeket. A szakmaközi szervezet legalább annyira érdekelt a transzparenciában, mint a szakpolitika, mert akkor tud fellépni az ágazat érdekében, ha a tavaktól az asztalig tudja, hogy a tagjai hogyan dolgoznak, mit csinálnak.

Az árakból a piaci trendek is kiolvashatók, így a MA-HAL tájékoztathatja a tagjait arról, milyen irányba fejlesszenek, milyen speciális termékeket igényel a piac. Fogyasztói oldalról is egyre nagyobb az igény az egészséges termékekre. Ebből a szempontból a halnak jó a piaci pozíciója. Szerintem, ha a termelők üzletet akarnak csinálni, akkor nekik is figyelniük kell a piaci trendeket. Úgy gondolom, az általunk összegyűjtött adatokkal és információkkal kellően támogatni tudja intézetünk a halászati ágazat ezen törekvéseit.

HAJTUN GYÖRGY

A természeti erőforrások még jobb kihasználása

„Az Agrárminisztérium célja, hogy a természeti erőforrások által nyújtott lehetőségekkel a lehető legnagyobb mértékben éljen Magyarország, és a megújuló energiaforrások fenntartható módon hasznosuljanak” – mondta *Nagy István* agrárminiszter Győrzámolyon, ahol a Mosoni-Duna partján átadtak egy sólyát.

A miniszter kiemelte: Magyarország felszíni vízkészlete bőséges, de 96 százaléka külföldről érkezik. Az édesvizek számos kiaknázatlan lehetőséget tartogatnak az öntözés, a horgászat, a sport, az egészségmegőrzés, a vízi turizmus és az élet számos más területén – tette hozzá. A tárcavezető példaértékűnek nevezte, hogy Győrzámolyon a helyi önkormányzat a sólya megépítéséért összefogott a Sporthorgász Egyesületek Győr-Moson-Sopron Megyei Szövetségével. Hangsúlyozta, hogy a beruházás találkozik a szaktárca olyan céljaival, mint a horgászati célú természetes vízi halgazdálkodás továbbfejlesztése, a mintaterületek környezetének rehabilitációja, a halélőhelyek fejlesztése, illetve ezen tevékenységek támogatása.

Nagy István kitért rá, hogy az ágazati törvény módosítása óta számos állami feladatot a Magyar Országos Horgász Szövetség (MOHOSZ) lát el. A halgazdálkodás fő állami bevételeit jelentő díjak már közvetlenül a MOHOSZ bevételeit képezik, forrást biztosítva megsokasodott feladatai ellátásához. A szervezet 2019 óta horgászturisztikai fejlesztésekre fordítható forrásokkal is gazdálkodhat, emellett az elmúlt 2 évben az AM mintegy 310 millió forinttal segítette különböző programjait az „Állami halgazdálkodási feladatok támogatása” előirányzatból. Ugyanebből a keretből az Állami Halóri Szolgálat működtetését 60 millió forinttal segítette a szaktárca 2019-ben, tavaly pedig 200 millió forintot biztosított a szolgálat folyamatos működéséhez és fejlesztéséhez, sorolta a miniszter. Nagy István kifejtette, hogy a kormány a gazdaság minden területén arra törekszik, hogy „új ajtókat nyisson ott, ahol a pandémia egyet bezárt”.

*Pulai Nikolett*a polgármester elmondta, hogy a győrzámolyi sólya mintegy 1 millió forintból valósult meg, és szeretnének építeni még egy csónakházat is.

(AM SAJTÓIRODA)

Elhunyt Dr. Orosz Sándor

(1956–2021)

Orosz Sándor 1956. május 12-én született Hajdúböszörményben. Édesapja, Orosz Antal (1926–1987) hivatásos katonatiszt volt, a Határőrség Országos Parancsnokságának az állományában szolgált, alezredesként ment nyugdíjba. Édesanyja, Balogh Zsófia (1936–2006) a Táncsics Könyvkiadó, majd a Népszava adminisztrátoraként dolgozott 1991-ig, amikor nyugdíjba ment. Bátyja, Antal nyugdíjazásáig grafikusként dolgozott.

Általános és középiskolai tanulmányait Budapesten végezte, 1974-ben érettségizett a II. Rákóczi Ferenc Gimnáziumban. Egy évig a Moszkvai Nemzetközi Kapcsolatok Intézetének a hallgatója. 1975. májusa és októbere között a Magyar Néphadsereg Adatfeldolgozó Központjában dolgozott. 1975-1976-ban sorakatonai szolgálatát Kalocsán töltötte, majd az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának a hallgatója lett. 1981-ben „summa cum laude” jogászdoktori diplomát szerzett, 1983-ban ügyvédi szakvizsgát tett.

Az egyetem elvégzése után a Termelőszövetkezetek Területi Szövetsége Szolnok megyei jogi irodájának jogszaként kezdett el dolgozni. 1984 februárjától a Halászati Termelőszövetkezetek Szövetségének munkatársa: kezdetben beosztott jogtanácsos, majd jogtanácsos, végül titkárhelyettes. 1989-től a Haltermelő Országos Szövetségének igazgatóhelyettese, 1999-től az igazgatója, majd elnök-igazgatója volt.

A szövetség megújításáért, a kor kihívásainak megfelelő átalakításáért sokat dolgozott. Kudarcként élte meg a szervezet 2010-e kettészakadását, és azon dolgozott, hogy a kis ágazat érdekképviselője ismét egységessé legyen. A már névváltozáson is átesett szövetségtől (MAHAL) 2013 végén lépett ki.

A Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetsége azonnal alkalmazta, így visszatért imádjott eredeti szakmájához, amit 2020. november 12-i nyugdíjazását követően is folytatott. Halála bekövetkeztéig jogtanácsosként dolgozott.

1978-ban nősült meg, felesége, *Krekó Sára* nyugdíjas mérnök. Két gyermekük született, *Dániel* (1981) és *Anna* (1983). Dániel három lányunokával ajándékozta meg szüleit, Anna szeptemberben születendő kisfiának érkezését már nem érte meg.

Orosz Sándort vonzotta a politika, 1994 és 2010 között országgyűlési képviselőként dolgozott. Nem volt miniszter, de valóban szolgálatnak tartotta politikai tevékenységét, amit hitelessé tett az is, hogy minden alkalommal egyéni indulóként választották

meg a Magyar Szocialista Párt (MSZP) országgyűlési képviselőjének Budapest 3. számú (III. ker.) választókerületében. Az első ciklusokban a Mezőgazdasági Bizottságban foglalt el elnöki és alelnöki pozíciót, 1994–2006 között. Ő vezette az agrárpiaci és -szabályozási, az ellenőrző, majd az erdészeti albizottság munkáját. 2002-ben környezetvédelemmel is elkezdett foglalkozni. 2006-ig az Országgyűlés Környezetvédelmi Bizottságának alelnöki, valamint a Magyar Szocialista Párt Környezetvédelmi Tagozatának elnöki tisztét töltötte be.

Orosz Sándor életútjából kitűnik, hogy minimum két, de inkább három végen égette a gyertyát. Igen keveset foglalkozott önmagával, az egészségével. A család volt a mindene, aztán következett a jogi pálya, a halászat és a politika iránti elkötelezettsége, amikkel megteremtette az egzisztenciáját. Annak ellenére, hogy politikai nézetekben nem mindig volt egyetértés, a halásztársadalom hiteles emberként szerette és fogadta el. Mindig tiszteletben tartotta mások politikai nézeteit, politikai elkötelezettségeit.

Balogh József, a MA-HAL tiszteletbeli elnöke úgy emlékezett meg Orosz Sándorról, mint akivel csaknem három évtizeden keresztül munkatársak voltak a Haltermosztásban, és mint akivel eltérő politikai nézeteik

ellenére emberileg igen jó és kiegyensúlyozott volt a kapcsolata. Beszélgettek a nézetkülönbségekről, de Sándor mindig tiszteletben tartotta a másik nézeteit és véleményét. A munkatársi kapcsolatokban a maga területén ki-ki a szakmai álláspontját képviselte. Elmondható, hogy erős szakmai munka folyt a szövetségben. Emberi tisztességéhez, becsületességéhez, nyitottságához nem fért kétség.

Balogh József felidézte, hogy Orosz Sándor szociális érzékenysége átlagon felüli volt. A természetes vízi halászok munkája igen nehéz, és ő a jog eszközeivel küzdött azért, hogy a bányászokhoz hasonlóan a halászok is kordedvezményrel vonulhassanak nyugdíjba. Nem sikerült elérnie, pedig orvosi és egyéb vizsgálatokkal támasztották alá a javaslatot. Szociális érzékenysége abban is megmutatkozott, hogy nemcsak a halászokkal és más kétkezi munkásokkal, hanem választókerületének a lakóival is mindig szót értett.

Mielőtt politikai pályára lépett volna, úgy tervezte, elvégzi a halászmérnöki kurzust az egyetemen, de végül lemondott róla, amikor megválasztották országgyűlési képviselőnek. Ennek ellenére magába szívta a halász szakmát. Minden halászati ágazatban dolgozótól szívesen tanult, érdeklődött a szakma rejtelmei iránt. Gyakran járta az országot, felkeresve a szövetség tagjait, hogy helyben tájékozódjon a problémákról.

Orosz Sándor a politikai pozícióját is arra használta, hogy a kis halászati ágazatot elhelyezze, megjelenítse és képviselje az ország nagy gazdasági vérkeringésében. A jogalkotás során mindig kikérte a szakma véleményét, emellett saját javaslatokkal is „bombázta” a mindenkori kormányt és országgyűlést. Sikerült megszerveznie a Parlamentben a halász-horgász napot, amelyen a két tábor képviselői kifejtették az álláspontjukat. Szoros együttműködést alakított ki a környezetvédelmi tárcával. Nagy vállalkozásának számított, hogy 2000 februárjában zöld utat biztosított a Halászati Lapok megjelenésének, és hír-magazinunk 22 év után is havonta megjelenik, hírt adva a halásztársadalom küzdelmeiről és eredményeiről.

2021. június 9-én a súlyos betegség legyűrte a szervezetét.

Kedves Sándor! A halásztársadalom nem felejt. Szívünkben, emlékeinkben örökké élsz. Nyugodj békében!

**BALOGH JÓZSEF,
HAJTUN GYÖRGY**

Nagykövetek horgászversenye

A Magyar Országos Horgász Szövetség által a sporthorgászat népszerűsítésével megbízott nagykövetek részvételével 1 év kényszerű kihagyása után folytatta az előző években sikeresen megtartott nagyköveti rendezvények hagyományát. A 2021-es, hivatalosan „A Magyar Horgászat Nagykövet-

inek VIII. Találkozója és Horgászversenye” című rendezvényt június 24-én tartották Székesfehérváron, a palotavárosi Felső-tavakon.

Az idei rendezvényt ismét megtisztelte jelenlétével és nevezésével Áder János köztársasági elnök, és rajta kívül a többi tizenkét nagykövet többsége is részt vett

A verseny végén összeálltak a nagykövetek a fotózáshoz

Helyezések

Mivel szép eredmények születtek, valamennyi díj gazdára talált.

I. kategória (horgászszervezet, támogatói kör):

1. Nagy József: 42,62 kg
2. Mazurák Péter: 35,77 kg
3. Szabó János: 24,46 kg

II. kategória (a MOHOSZ élversenyzői):

1. Szabó Bence: 45,140 kg
2. Bakó Péter: 38,60 kg
3. Pechnyó Gergely: 29,22 kg

III. kategória (nagykövetek):

1. Dr. Szűcs Lajos: 27,62 kg
 2. Erdei Zsolt: 27,22 kg (a legnagyobb fogás díját is ő nyerte egy 18 kg-nál nehezebb busával)
 3. Bokor Károly: 15,52 kg
- Áder János a 7. helyen végzett, 4,86 kilogrammal.

a versenyen. Köztük volt Bokor Károly, a MOHOSZ alelnöke, Csöre Gábor színészművész, Erdei Zsolt profi ökölvívó-világbajnok, Reviczky Gábor és Straub Dezső színészművészek, Tátrai Tibor zenész, Trokán Péter színészművész és Szűcs Lajos MOHOSZ-elnök. Később befutott Besenyei Péter műrepülő-világbajnok is.

A HOFESZ elnöke, Nagy Attila köszöntötte házigazdaként a rendkívüli horgászverseny résztvevőit.

Három évtizede a horgászok szolgálatában

Kis családi manufaktúrából vált a horgászpiac meghatározó szereplőjévé a Timár Mix Kft. A megalakítása harmincadik évfordulóját idén ünneplő céget a mai napig a család tagjai vezetik, mert az alapító tulajdonostól, Timár Gábortól két fia, Dániel és Szabolcs vette át a cég irányítását. Timár Dániel az ügyvezető igazgató, Timár Szabolcs pedig az export-import igazgató és a marketingvezető. A cég éves árbevétele meghaladja a 150 millió forintot, ami az évente legyártott több mint 3 ezer tonna csali és etetőanyag eladásából származik.

Timár Gábor és édesapja kisszerszámú halász létükre a horgászatot is megkedvelték, olyannyira, hogy elkezdtek etetőanyagokat és úszókat „gyártani”. A hobbinak indult tevékenységből az etetőanyag gyártása aratott nagyobb sikert piacon.

Az 1991-ben alapított kft. hatféle etetőanyaggal jelent meg a piacon. Be kell látni, hogy 30 évvel ezelőtt még nem fektettek nagy hangsúlyt az etetőanyagok környezetkímélő gyártására, az volt a lényeg, hogy a csalira jöjjön a hal. A

klasszikus (eper, vanília, méz stb.) ízesítésű csalik ma is kedveltek a horgászok körében, de az egykori hat termékből mára több mint 200 etetőanyag lett a három évtized során.

A Timár Mix Kft. lépést tartott a horgászat fejlődésével, pedig ez a fejlődés igencsak rohamos volt az elmúlt évtizedekben. A horgászati módszerek és trendek sokat változtak ezalatt, kialakult például egy teljesen új horgászati ág, amely mára elég nagy rajongótáborot tudhat maga mögött: ez a féderezés.

Ehhez a fogásmódszerhez – ugyanúgy, mint a többihez – új, minőségi és környezetkímélő etetőanyagokra lett szükség.

A Timár Mix Kft. mindig nagy hangsúlyt fektetett a termékfejlesztésre. Az innováció, mondhatni, az alaptevékenységüknek számít. Nem véletlen, hogy évek óta együttműködnek a MATE Akvakultúra és Környezetbiztonsági Intézetnek kutatóival. A változtatás igényét tovább erősítette, hogy nemcsak Magyarországon, hanem számos európai országban is jól ismertek a Timár Mix Kft. etetőanyagai. Az a horgász, aki nem ismeri a Timár nevet, nem is igazi horgász, tartják a több mint 720 ezer tagot számláló hazai horgásztársadalomban. Ez az ismertség, elismertség pedig a minőségnek köszönhető. Igazodva az igényekhez, már a tengeri horgászat kedvelőinek is évek óta gyártanak etetőanyagot.

A kft. székhelye a Győr melletti Gönyűben található. Az üzem a takarmánykeverő üzemekéhez hasonló technológiával működik. A Duna partján áll az üzem, így

Immunizáló halcsali a horgászok és a környezet szolgálatában

A halak természetes védekezőképességét és a vizek megóvását egyaránt szolgáló adalékanyagot fejlesztett ki közösen a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE) Akvakultúra és Környezetbiztonsági Intézete és a Timár Mix Kft. Az etetőanyaghoz keverhető több komponensű kiegészítő a halak életfolyamataira és a halastavi ökoszisztémára egyaránt pozitív hatást gyakorol.

A dinamikusan növekedő horgásztársadalom rendkívül sok etetőanyagot használ az aktív kikapcsolódás során, és ezek nem mindig vannak kedvező hatással a felszíni vizekre és a halak életfolyamataira.

E hatások csökkentése érdekében, különféle természetes anyagokat felhasználva fejlesztett ki egy új terméket a MATE Akvakultúra és Környezetbiztonsági Intézete és a Timár Mix Kft., ami egyszerre segít a vizek megóvásában és a halak természetes védekezőképességének támogatásában – nyilatkozta Gyuricza Csaba, a MATE rektora a termék bemutatására szervezett júniusi sajtótájékoztatón.

Az innovatív, etetőanyaghoz keverhető adalékanyag könnyen emészthető a halak számára, és számos természetes összetevőt tartalmaz, amelyek segítik bélflórájuk egyensúlyának fenntartását és erősítik szervezetük ellenálló képességét. Ez azért is fontos, mert az utóbbi évtizedben Európa-szerte, az összes víztípusban egyre gyakrabban bukkannak fel ismert és ismeretlen vírusos, bakteriális és gombás betegségek, valamint parazitás fertőzések.

„Az új, speciális körülmények között előállított adalékban használt természetes eredetű anyagok pozitívan hatnak a víz fizikai és kémiai tulajdonságaira, ezáltal segítve a környezeti fenntarthatóságot. Támogatják a természetes lebontási folyamatokat, így kevesebb káros gáz – szabad ammónia és kén-hidrogén – képződhet a tómederben. Ezek a kedvező folyamatok hosszú távon az egyik leggyakoribb problémára, a túlzott algásodásra is jótékony hatást fejtenek ki, ami nagymértékben lassíthatja az eutrofizációt. Ideális-

Timár Szabolcs, a Timár Mix Kft. ügyvezető igazgatója és Dr. Gyuricza Csaba, a MATE rektora válaszolt a kérdésekre

hoz közelítő halastavi környezetben lényegesen kevesebb kemikália (pl. algásodás elleni mészhidrát vagy klórmész) felhasználására van szükség, ami biztonságosabb üzemeltetést tesz lehetővé” – magyarázza Hegyi Árpád, a MATE Akvakultúra és Környezetbiztonsági Intézetének kutatója.

„A kifejlesztett új termék ötvözi az intézet korábbi K+F+I-pályázatainak takarmányozási eredményeit és vállalkozásunk innovációját, és az első lépése egy fejlesztéssorozatnak, amit közösen szeretnénk véghezvinni” – hangsúlyozta Timár Szabolcs, a Timár Mix Kft. ügyvezető igazgatója.

A speciális ásványi anyagok felhasználása a halhúsban is igazolhatóan csökkenti a telített zsírsavak koncentrációját, és ezáltal a felére csökkenthető a zsírok izomszövetekbe történő beépülése, ami az emberi táplálkozás szempontjából kifejezetten lényeges.

Forrás: MATE Médiaközpont

magától értetődő volt, hogy miután nehezzé vált a megélhetés a kisszerszámos halászból, azonkívül megszüntették a kereskedelmi célú halászatot a természetes vizeken, a horgászatra, Timár Gábor figyelme a sporthorgászatra irányult.

Az elmúlt 30 évben a család törekvése elérte célját, hiszen prémium kategóriás etetőanyagaikkal számos kimagasló világbajnoki sporthorgászseredményt értek el a magyar sporthorgászok és versenyhorgászok. A Timár Mix név garancia a minőségre. Nemcsak az etetőanyagok és csalik gyártásában nőttek ki magukat, hanem a horgászfelszerelések értékesítésében is, ugyanis több mint ezerféle horgászcsikket kínálnak a horgászoknak.

Az etetőanyag- és csaligyártás követelményei igen szigorúak. A technológiai előírások megközelítik az emberi fogyasztásra alkalmas élelmiszerek gyártásának a szigorát. Az általuk használt aromák és festékanyagok élelmiszeripari

Gyuricza Csaba Timár Szabolcs segítségével próbálta ki az új csalit

termékek, emellett ellenőrzött körülmények között, kiváló minőségben előállított takarmányokkal dolgoznak.

A kukorica és a gabonafélék nagy részét hazai forrásból szerzik be, de egyes anyagok importjára is rákényszerülnek, mivel azokat idehaza nem termelik. Miután a beszerzésnél a minőség az elsődleges szempont, így az importbeszállító névsora évről évre változik.

Timár Szabolcs horgászoként gyakran találkozik olyan víztesttel, olyan tóval, ahol a horgászok tületetik a halakat. Akármennyire egészséges a csali, a tüle-

tetés sem a halnak, sem a víz minőségének nem tesz jót. Az egyetemi kutatók segítségével előállított etetőanyag mind a víz minőségét, mind a halak egészségét védi – bár a tületéssel ez esetben sem lehet mit kezdeni. Ezek azért fontosak, mert a klímaváltozás következtében évről évre változik a hazai természetes (és mesterséges) vizek vízutánpótlása. Gyakoribbá vált az aszály, és az alacsony vízszint miatt könnyebben megfertőződnek a víztestek, amit akár a tületetés is előidézhet. Viszont az immunizáló halcsali használatával kisebb kár keletkezhet, hiszen az új termékeket arra fejlesztették, hogy védje a víz minőségét és a halak egészségét.

De a fejlesztés még korántsem ért véget, még sok fejleszteni valót számon tartanak a termékcsaláddal kapcsolatban. Jövőre kezdenek olyan csomagolóanyagokat használni az etetőanyagokhoz, amelyek lebomló vagy újrahasznosítható anyagból készülnek, elsősorban azért, mert a környezetkímélő, a környezetbarát horgászat elterjesztését Timár Szabolcs közügynek tekinti. Nem véletlen, hogy ők maguk példamutató módon hódolnak a hobbijuknak, és így is versenyeznek mind idehaza, mind a nemzetközi porondon.

H. GY.